

Klimat- och näringslivsdepartementet

KN2024/00156

Yttrande över betänkandet **Areella näringar vid vatten** (SOU 2023:103)

Synpunkter

I Sverige finns strandskydd vid stränder vid havet, insjöar och vattendrag, normalt 100 meter från strandkanten både upp på land och ut i vattnet. Strandskyddet syftar enligt miljöbalken till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv på land och i vatten. Strandskyddet möjliggör att vi kan promenera längs stränderna, bada, fiska, åka skridskor och göra strandhugg från en båt.

Strandskyddet är ett tungt vägande allmänt intresse och lagstiftaren har utgått från att restriktivitet därför alltid ska gälla för dispenser.

Länsstyrelsen får besluta om utvidgat strandskydd, vilket bland annat finns för kusten i Helsingborgs kommun. Inom den strandskyddade zonen är det till exempel förbjudet att uppföra nya byggnader, ändra byggnader eller sätta upp andra anläggningar eller anordningar som avhåller allmänheten från att röra sig där. Det är även förbjudet att utföra andra åtgärder som kan skada växt- och djurliv.

I Helsingborg, liksom i hela Skåne, är havskusten karakteriserad som högexploaterad kust. I Skåne är 41 procent av havskusten och 20 procent av sjöstränderna exploaterade. Höga natur- och rekreationsvärden är knutna till kuster och stränder.

Strandskyddet är ett viktigt skydd för både allmänhetens tillgång till stränder samt för växt- och djurlivet, särskilt inom de högexploaterade kustzonerna, såsom längs Skånes kuster.

Utredningen föreslår ett nytt särskilt skäl för dispens i syfte att möjliggöra för småskaliga förvärvsverksamheter på landsbygden. Förslaget är begränsat i sin omfattning och avvägt gentemot allmänintresset. Helsingborgs stad ser positivt på att det införs ett nytt sådant särskilt skäl för möjlighet till dispens.

Förslaget omfattar inte byggnader avsedda för bostadsändamål. Det strandnära läget ska innebära en fördel för den funktion/åtgärd som en ansökan avser. Detta innebär därmed en begräsning i vad som får etableras.

Staden anser att det är viktigt att det funktionella kravet finns kvar enligt ovan. Om det skulle tas bort helt och hållet skulle det kunna medföra att det kan vidtas åtgärder och uppföras anläggningar inom strandskyddat område där placeringen lika gärna kunde skett på en plats utanför strandskyddat området.

För att det ska vara möjligt att ge dispens ska den vara förenlig med strandskyddets syften och även bestämmelsen om fri passage ska tillämpas vid dispensprövning. Staden anser därför att det förslag till nytt särskilt skäl som föreslås kommer inte att få någon större påverkan på varken den allemansrättsliga tillgången eller livsvillkoren för växt- och djurliv.

Även vattenbruk föreslås omfattas av undantagsbestämmelsen. Vattenbruk är ett samlingsnamn för odling och uppfödning av vattenlevande organismer. Små vattenbruk omfattas varken av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt miljöprövningsförordningen. Det är därför viktigt att dessa fångas upp av 12:6 miljöbalken om de etableras inom strandskyddat område.

En vägledning ska tas fram av Naturvårdsverket. Det är viktigt att det blir en vägledning som ger ett detaljerat stöd eftersom det finns flera bedömningsgrunder som behöver prövas i syfte att prövningen ska bli likartat över hela landet.

Ett möjligt alternativ för att kunna hantera stränderna olika inom landet beroende på olika exploateringsstryck och olika förutsättningar för landsbygdsutveckling skulle vara att de föreslagna reglerna om ett ändrat strandskydd kopplas till de områden som kommunen har pekat ut som LIS-områden (landsbygdsutveckling i strandnära lägen) i översiktsplanen. Då skulle kommunerna kunna få mer inflytande över tillämpningen av strandskyddet.

Kommunstyrelsen